

[Victor Larsen.]

skal vurderes, men som netop i Dag har den allerstørste Betydning. Hvad angaar Karlekamrene og Opholdsstuerne, er det muligt, eller endda sandsynligt, at der har været en Del tilbage at ønske tidligere netop paa disse Omraader, men det er ogsaa rigtigt, at Landbruget har indset det, at man i ikke blot enkelte Tilfælde, men i Mængder af Tilfælde har været klar over, at man naturligvis maatte byde sine Medarbejdere gode Vilkaar ogsaa i deres Fritid. Derfor er denne Grund ikke fyldestgørende. Men jeg tror, man skal søge Ondet deri, at netop i disse Aar er der paa Grund af Forholdene: Arbejders Igangsættelse i meget stort Omfang, ogsaa naturligvis Arbejdet i Tørvemoserne, i det hele taget Arbejdet med Fremskaffelse af Brændsel, opstaaet en saadan Konkurrence til det almindelige Landbrugsarbejde, at dette andet Arbejde naturligvis — der er intet som helst at sige til det — indebærer en voldsom Fristelse for de Mennesker, der gaar derude. Der er paa disse Omraader sket en Forskydning, som gør, at Landbruget slet ikke kan konkurrere.

Jeg pegede i Fjor ved Behandlingen af det tilsvarende Lovforslag paa den Kendsgerning, at Amt, Sognekommune og private lønnede efter tre forskellige Tariffer for nøjagtigt det samme Arbejde. Den Tilstand er i Længden ganske uholdbar, men jeg vil ogsaa gerne sige, at Forholdene forværrer naturligvis paa Grund af Ting, vi slet ikke er Herre over eller Skyld i. Naar vi er naaet dertil, at det er uomgængelig nødvendigt at lovgive paa dette Omraade, hvor enhver kan se, at det var heldigst, hvis det ikke var nødvendigt, saa skyldes det ogsaa Forhold, som vi ikke er Skyld i eller Herre over, og dette vil jeg gerne have Lov til at anføre.

Man har foretaget visse Forandringer i Lovforslaget, set i Forhold til Lovforslaget i Fjor, og den højtærede Minister har gjort opmærksom paa dette. En af disse Forandringer er Bestemmelsen om Fastsættelsen af ensartede Minimaltakster for hele Landet. Paa de Omraader inden for Landbruget, der i Forvejen har faste Aftaler, kan dette naturligvis ikke volde Vanskeligheder. Jeg personligt er og har i mangfoldige Aar været af den Formening, at man var nødt til før eller senere at komme til faste Aftaler, men jeg maa rigtignok sige, at jeg altid har sat Pris paa, at man selv bestemte Tidspunktet derfor, og at det skete frivilligt. Jeg er slet ikke sikker paa, at det rent økonomisk

spiller en saa voldsom Rolle i de Egne af Landet, hvor man ikke har faste Lønftaler, at man nu indfører disse Satser. Saa vidt jeg kan skønne, er der Egne, hvor Lønnen har været under disse Takster, Egne i Jylland, hvor Lønnen er det, men der er ogsaa Egne dèr, hvor Lønnen er over disse Satser. Jeg vil blot sige dette, at det havde været heldigt for os, om man havde kunnet undgaa paa denne Maade at faa Lønningerne lovfæstet, jeg kan næsten sige gennemtvunget.

Men der er ogsaa Fortrin ved dette Lovforslag. Man har i § 1 indført den Bestemmelse, at de ved Arbejde med Tørveskæring m. v. beskæftigede Personer i alle Tilfælde skal anvises af den offentlige Arbejdsanvisning. Dette betegner en Forbedring fra i Fjor. Man siger ogsaa klart i Bemærkningerne til Lovforslaget, at det har vist sig, at Antagelsen af Arbejdere i mangfoldige Tilfælde ikke blev meddelt Arbejdsanvisningen, og dette kan vi, som har med det praktiske Arbejde at gøre derude, bevidne. Ved denne Bestemmelses Indførelse vil der blive skabt en afgjort Forbedring og Klaring i Forhold til det i Fjor vedtagne. Det foreslaas, at Lovens Gyldighedsperiode udløber en Maaned tidligere, end Tilfældet var efter den nugældende Lov.

Nu er jeg jo klar over, at der kommer en Udvalgsbehandling af Lovforslaget; den højtærede Minister har selv opfordret til en grundig Udvalgsbehandling. Jeg er særdeles tilfreds med dette. Jeg personligt tror, at det vilde have været heldigt, om man havde beholdt samme Termin som i Loven i Fjor. Der er i Oktober Maaned, som man nu skærer væk, en Mængde Arbejde, f. Eks. Roearbejde; det er bevisligt en af de travleste Maaneder paa Landet. Jeg tror, at det vilde være heldigt for Landbruget og ikke skadeligt for nogen af dem, der skulde beskæftiges, om man i denne Henseende bibeholdt Bestemmelserne fra i Fjor.

Jeg skal med disse Bemærkninger tilsige mit Partis absolut velvillige Behandling af dette Lovforslag.

P. D. Jensen: Jeg havde egentlig ikke tænkt mig, det var nødvendigt at drøfte Spørgsmaal som Karlekamre og Arbejdstid ved Behandlingen af det foreliggende Lovforslag. Baade disse Spørgsmaal og Tanken om Oprettelse af flere Landbrugsejendomme hører dog vist hjemme ved andre Lejligheder. Jeg vil dog gerne til-